

Această publicație a apărut cu sprijinul financiar
al Consiliului Județean Maramureș

Gazeta

de

NR. 48, noiembrie 2015

RELIGIE ȘI SPIRITUALITATE

ORTODOXĂ

UN PROIECT AL ASOCIAȚIEI TINERILOR ORTODOCȘI AI PROTOPOPIATULUI BAIA MARE ÎN PARTENERIAT CU **Gazeta**

La început de drum

† Justinian Chira, Arhiepiscop

„Biserica Ortodoxă ne-a fost cetatea de salvare și slujitorii acestei Sfinte Biserici, preoții ortodocși au fost adevărații părinți și dascăli ai poporului român. De aceea străinii și păgânii au lovit întotdeauna în Biserica Ortodoxă și în preotul ortodox”.

Acum, la împlinirea unui sfert de veac de la instalarea noastră în scaunul de Întâistător al Eparhiei Maramureșului și Sătmarului, gândurile din sufletul nostru se îndreaptă din nou către toți fiii noștri sufletești. Cu aceleași cuvinte cu care v-am vorbit la începutul drumului nostru, vă chem și acum să mulțumim Domnului Dumnezeu nostru pentru tot ajutorul dat în acești ani ca să-L slujim și să-L preamărim împreună.

Mulțumim lui Dumnezeu Cel în Treime slăvit, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, cu puterea Căruia s-a împlinit dorința Bincredinciosului Popor Român din aceste plaiuri binecuvântate de Dumnezeu, să se reînființeze străvechea Episcopie Ortodoxă, una dintre cele mai vechi Episcopii românești care a ținut legătura cu strălucita capitală a lumii creștine, Constantinopolul, înființată de Sfântul Împărat Constantin cel întocmai cu Apostolii și maica sa Elena. Din strălucirea acestei capitale a lumii creștine s-a revărsat și peste acest ținut românesc lumina lui Hristos și l-a umplut de har, care nu s-a stins nici acum din sufletul maramureșenilor. Slavă și mulțumire aducem acum Domnului și Dumnezeului nostru, moșilor și strămoșilor noștri.

De la început trebuie să ne amintim că poporul român, care a fost prea mult asuprit și umilit, a fost iubit și ocrotit de Dumnezeu, care i-a dat o mamă bună ce l-a luminat, l-a mângâiat și l-a întărit: Sfânta Biserică Ortodoxă.

Dacă n-am fi avut această mamă, am fi dispărut din istorie, n-am fi avut o limbă frumoasă, așa cum este limba românească, nu am fi avut o cultură proprie, nu am fi fost un popor întreg, n-am fi avut o viață spirituală unitară, nu am fi putut înfrunta valurile popoarelor străine, care au lovit în noi cu furie.

Suntem datori întotdeauna să avem multă recunoștință și dragoste față de Mama noastră bună, care este Sfânta Biserică stră-

moșească. Mare nenorocire este când un copil o pierde pe mama lui adevărată și în locul ei ajunge pe mâna unei mame vitrege. Și o mamă vitregă poate îngriji de un copil, dar niciodată nu va avea căldura sufletească a unei mame adevărate.

Toată lumea știe sau trebuie să știe mai bine că maica cea adevărată a poporului român este Biserica Ortodoxă. În această Biserică ne-am născut. Ea ne-a crescut. Ea ne-a luminat și ne-a ajutat ca să-L cunoaștem pe Dumnezeu și Voia Lui. Biserica Ortodoxă ne-a călăuzit pașii, de două mii de ani aproape, pe drumul cel bun spre mântuire. De aceea, fiecare român este dator acum să cunoască temeinic istoria Bisericii și frumusețea învățaturii ei duhovnicești. Mulți, din neștiință sau din re-credință, încearcă să falsifice istoria Bisericii noastre, după cum unii încearcă să falsifice și istoria patriei noastre. Biserica Ortodoxă nu forțează niciodată textele Sf. Scripturi, nici nu falsifică istoria, ci cu sfințenie și cu respect apără și ne învață numai adevărul.

Întotdeauna poporul român și-a găsit salvarea în Biserică. În Biserica lui românească, strămoșească, în Biserica Ortodoxă, care a fost Mama bună a acestui popor, ce ne-a născut și ne-a crescut, în ea și-a format firea, sufletul și caracterul.

Biserica Ortodoxă ne-a fost cetatea de salvare și slujitorii acestei Sfinte Biserici, preoții ortodocși au fost adevărații părinți și dascăli ai poporului român. De aceea străinii și păgânii au lovit întotdeauna în Biserica Ortodoxă și în preotul ortodox.

Ura împotriva Bisericii noastre s-a manifestat și în ei 40 de ani de dictatură comunistă. Stăpânirea totalitară a lovit în toate confesiunile din țara noastră, dar mai crud a lovit în Biserica Ortodoxă, desființând multe episcopii și mănăstiri, alungând din scaunele lor pe mulți ierarhi, iar pe călugări și pe călugărițe, după ce i-a dat afară din mănăstiri, i-a aruncat în închisori pe toți cei ce nu au dezbrăcat haina lor.

Dintre slujitorii Bisericii Ortodoxe care au suferit mult în timpul regimului comunist vom aminti doar

câteva nume mai cunoscute. Din rândul celor ce s-au împotrivit dictatorilor și asupritorilor poporului român au fost luminatul Mitropolit al Moldovei, Dr. Irineu Mihălcescu, marele Mitropolit al Banatului, Dr. Vasile Lăzărescu, Episcopul de la Oradea, Dr. Nicolae Popovici, eroul și martirul neamului, care și în 1940 a fost expulzat din Ardeal de hortysti, așa cum a fost expulzat tot atunci și Episcopul ortodox al Maramureșului, Dr. Vasile Stan. Regimul trecut a surghiunit și pe Episcopul Policarp Morușca și pe toți episcopii vicari, pe care i-a scos din scaune și i-a izolat în mănăstiri. Pe mitropolitul Bucovinei și Maramureșului, Visarion Puiu, în lipsă, l-a condamnat la moarte.

Preoții Bisericii Ortodoxe, de asemenea, au avut de suferit în timpul regimului comunist într-un număr mult mai mare decât au suferit preoții tuturor celorlalte culte din țară. Mii de preoți și călugări ortodocși au murit în condiții groaznice de temniță, la canal sau în alte lagăre comuniste.

„Cel dintâi lucru de care avem mare nevoie este să ne întoarcem la Dumnezeu. Să ne lepădăm de satana și să ne unim cu Hristos. Avem nevoie să auzim rostindu-se cuvântul lui Dumnezeu în toate instituțiile din țară. Este bine să știm că, dacă nu vom asculta poruncile lui Dumnezeu și dacă le vom călca El ne va părăsi și pe noi și lumea de azi și urmările vor fi grave. Vedem cu toții că acolo unde Legea lui Dumnezeu nu este respectată dispare dreptatea, libertatea, bucuria, liniștea și pacea”.

† Justinian Chira, Arhiepiscop

Un număr mare de biserici ortodoxe au fost demolate, în timp ce, nici o biserică a altui cult nu a fost dărâmată. Acesta a fost calvarul Bisericii Ortodoxe, acesta este drumul crucii pe care Biserica noastră, alături de poporul român, l-a suferit de-a lungul anilor.

Acum, în atmosfera de libertate, poporul român a început să-și refacă viața, să-și lege rănilor adânci, a început un drum nou, pe care, rugăm pe Atotputernicul Dumnezeu să ne ajute ca să putem trece peste toate greutățile, să ne eliberăm de ură, de minciună, de prejudecăți și răutate. Ne trebuie însă multă răbdare și înțelepciune la toți. Am moștenit multe prejudecăți și apucături strâmbe de care trebuie să ne debarasăm. Cel dintâi lucru de care avem mare nevoie este să ne întoarcem la Dumnezeu. Să ne lepădăm de satana și să ne unim cu Hristos. Avem nevoie să auzim rostindu-se cuvântul lui Dumnezeu în toate instituțiile din țară. Este bine să știm că, dacă nu vom asculta poruncile lui Dumnezeu și dacă le vom călca El ne va părăsi și pe noi și lumea de azi și urmările vor fi grave. Vedem cu toții că acolo unde Legea lui Dumnezeu nu este respectată dispare dreptatea, libertatea, bucuria, liniștea și pacea.

Noi și copiii noștri avem nevoie de lumină, de bucurie și de sănătate sufletească și trupească. Pentru ca să dobândim toate acestea trebuie create condițiile în care să se poată dezvolta asemenea virtuți.

Mediul în care se creează cele mai prielnice și mai sănătoase condiții de viață este familia creștină, în care arde lumina lui Hristos.

De aceea noi, creștinii, avem datoria să luptăm ca să dispară divorțul din viața familiilor, să înceteze monstruosul păcat al avorturilor, să nu se păteze viața noastră prin beție, lene și tâlhărie.

Pentru aceasta, tinerii care se căsătoresc trebuie să fie înțelepți și să-și aleagă bine viitoarele soții, cu care să poată conviețui în pace toată viața, iar tinerele fete să-și ia de soți numai pe acei tineri care sunt cinstiți, harnici și curați. Există sate românești în care fetele nu stau de vorbă cu tinerii neserioși și stricați, cu cei bețivi, leneși și ticăloși.

De la Nistru până la Tisa, toți românii aveau un Suflet și o Lege, o singură credință – Credința Ortodoxă. Aceasta este mângâierea și mândria noastră. Aceasta este tăria și speranța noastră, unitatea în gând și simțire că este cea mai sfântă comoară, că este moștenirea autentică pe care am preluat-o de la străbuni. Ar fi o trădare s-o neglijăm, și cu atât mai mult s-o părăsim sau s-o uităm.

† Justinian Chira, Arhiepiscop

Trebuie să facem lumină în familie. Familia este vatra și cuibul curat în care se poate dezvolta omul sănătos, la trup și la suflet. Mă adresez cu tărie tuturor creștinilor din Eparhia Maramureșului și Sătmăruului și îi rog să facă lumină în sufletele lor, în casa lor, în satul lor și în întreaga lor viață. Chemați pe Dumnezeu ca să vă primească și să fie cu adevărat Tatăl vostru. Gândiți-vă că, atunci când roștiți „Tatăl Nostru”, faceți un legământ sfânt, că o să vă purtați ca niște fii ai lui Dumnezeu. Facem un legământ când rostim această rugăciune, ca să sfințim numele lui Dumnezeu cu faptele noastre, cu vorbele noastre, cu gândurile și cu toată viața noastră. Suntem prea mult robiți de păcate, fraților! Credința noastră în Dumnezeu s-a răcit, dragostea s-a împușinat, speranța în mântuirea și fericirea veșnică din multe suflete a dispărut. Trăim într-o atmosferă apocaliptică, care în orice clipă ar putea răsturna întinericul infernului peste noi. E timpul să ne trezim! Să nu mințim! Să nu trăim în desfrânări! Să începem o viață nouă, o viață dreaptă, o viață sfântă. Înnoirea începe din casă, de la leagăn, de la vatră, din familie.

A doua treaptă pe care trebuie să începem să urcăm spre o viață nouă este școala. Să reîncreștinăm învățământul. Să reintroducem religia în școală! Aceasta este exigența ceasului de față. Suntem un popor care ne-am născut odată cu creștinismul și am crescut în duhul Evangheliei și în Biserica cea adevărată a lui Iisus Hristos, de aceea autoritățile de stat au obligația să reintroducă religia în toate școlile din țară. Cerem tuturor cadrelor didactice să se întoarcă la Dumnezeu, să depună efortul să-L cunoască pe Iisus Hristos. El este Învățătorul învățătorilor, Patronul tuturor profesorilor, El este luminătorul tuturor aceluia ce au marea și sfânta datorie de a educa și lumina popoarelor. Hristos este cel

mai mare pedagog din toate timpurile. Învățătura lui nu este trecătoare. Evanghelia Lui este cartea vieții. În lumina Sfintei Scripturi să creștem poporul român de azi înainte, dacă dorim să fie un popor admirat de întreaga lume, să fie un popor civilizat, curat la suflet și la trup.

Prea luminați slujitori din toate școlile, Hristos vă cheamă să fiți cei mai fideli colaboratori ai Lui, care este Lumina lumii.

În școală să introducem religia, fără ca să facem prozelitism confesional. În școală nu e permis șovinismul, nici ura pe considerente religioase. În școli să se predea religia și patriotismul curat, respectând tinerii și copiii de orice naționalitate sau confesiune ar fi ei.

Ca un pedestal spiritual ce stă în fruntea tuturor așezămintelor din lumea creștină este Biserica. Biserica este așezământul întemeiat de Dumnezeu, în care își găsește împlinire și rost, atât familia, cât și școala. Ea este „stâlp și temelie adevărului” (I Tim. 3, 15). Biserica noastră își are obârșia apostolică, este curată, nu are amestec în ființa ei nici o umbră, nici o rătăcire. De aceea, Biserica noastră se numește Biserica Ortodoxă, pentru că a păstrat învățătura lui Iisus Hristos întreagă, curată și nestrucată, n-a înlăturat, nici n-a adăugat învățături străine. Moșii și strămoșii noștri au fost ortodocși. Maramureșul, Oașul, Sătmăruul, precum și tot Ardealul, ca de altfel toate celelalte provincii românești, au avut de la început una și aceeași lege românească și creștinească – ortodoxă.

Străinii au încercat de multe ori să ne dezbină, să ne înstrăineze de credința noastră, dar în sufletul lui fiecare român a rămas dreptcredincios, adică ortodox. Chiar și atunci când, administrativ, o parte a poporului român din Transilvania, pentru scurt timp, a fost despărțit de Biserica Or-

toodoxă, românii nu și-au părăsit legea, ci au ținut-o cu sfințenie mai departe, după rânduiala Bisericii Ortodoxe. Sfintele Paști toți românii le-am ținut împreună, deodată cu creștinii ortodocși și după rânduiala strămoșească Sfintele slujbe, Sfânta Liturghie, Sfintele Taine, Slujba În-mormântării și Sfeștania, toate le-am ținut după rânduiala Ortodoxiei răsăritene. De la Nistru până la Tisa, toți românii aveau un Suflet și o Lege, o singură credință – Credința Ortodoxă. Aceasta este mângâierea și mândria noastră. Aceasta este tăria și speranța noastră, unitatea în gând și simțire că este cea mai sfântă comoară, că este moștenirea autentică pe care am preluat-o de la străbuni. Ar fi o trădare s-o neglijăm, și cu atât mai mult s-o părăsim sau s-o uităm.

Bărbați și femei, tineri și copii care s-au născut de 40 de ani încoace sunt fiii Bisericii Ortodoxe. Iubesc și slujesc Biserica Ortodoxă în care s-au născut. Nici unul din cei ce au suflet curat nu și-au vândut nici legea, nici credința, nici neamul. Biserica românească este Biserica lor, aceea care a fost și Biserica lui Ștefan cel Mare și a lui Mihai Viteazul, Biserica românilor din toate ținuturile românești.

Altarul de la Putna, „Sfântul Ioan cel Nou” de la Suceava, altarul Mănăstirii Curtea de Argeș și de la Cozia, ca și cel de la Moisei, Bixad și Rohia sunt altarele la care toți românii, în unitate, își pleacă genunchii și fruntea, pentru că sunt altarele bisericii lor.

„Un Domn, o credință, un botez” este porunca lui Dumnezeu, pe care moșii și strămoșii noștri n-au călcat-o. Unitatea noastră sufletească, bisericească, românească și strămoșească este cea mai prețioasă comoară a poporului român pe care trebuie s-o iubim, s-o slujim și s-o apărăm!

Adresăm acest cuvânt vouă, tuturor românilor, celor ce sunteți de față și tuturor românilor de aproape și de departe, la tot poporul românesc, care este Poporul lui Dumnezeu, și cerem Atotputernicului Dumnezeu, la acest popas aniversar – 2015, când se împlinesc 25 de ani de la reactivarea Episcopiei noastre, să reverse harul și binecuvântarea Sa peste noi toți, fiii Bisericii Ortodoxe și ai neamului nostru românesc, de acum și până la sfârșitul veacurilor.

O ctitorire pentru dăinuire

† Dr. Iustin Sigheteanul, arhiereu-vicar

Acoperind partea de Nord-Vest a României, cu județele Maramureș și Satu Mare, Eparhia noastră are rădăcini foarte adânci în acest pământ binecuvântat de Dumnezeu. Viața creștină și cea politico-administrativă s-au împletit armonios, din cele mai vechi timpuri, pe lângă curtea voievozilor de Maramureș existând o viață bisericească intensă, cu episcopi, preoți și călugări, care erau ocrotiți și răsplătiți de voievozi pentru fidelitatea lor față de credința ortodoxă și slujirea jertfelnică a nevoilor duhovnicești, dar și culturale ale dacilor liberi.

Pentru consolidarea vieții bisericești, voievozii de vrednică și veșnică pomnire, Drag și Balc, au întemeiat mănăstiri, le-au înzestrat cu proprietăți prin danii domnești și au așezat la cârma lor călugări luminați.

Cea mai prestigioasă mănăstire, care era și reședință episcopală, a fost Mănăstirea Peri, întemeiată de acești voievozi, Drag și Balc, care la 1391 cer protecție pentru ctitoria lor Patriarhului Antonie al Constantinopolului, aceasta devenind, prin actul din 15 august 1391, Stavropighie Constantinopolitană, iar egumenul ei, Pahomie, primind atribuții quasiepiscopale de păstorie peste mai multe ținuturi din Nord-Vestul țării.

Putem considera că acesta este începutul ctitoririi episcopiei, pentru că se știe, există date care atestă faptul că mănăstirea a devenit în scurt timp reședință episcopală, aici avându-și sediu episcopal și Sfântul Iosif Mărturisitorul din Maramureș (1690-1705).

Viața creștină a românilor ortodocși nu s-a desfășurat însă în deplină libertate și liniște, deoarece episcopii erau persecutați, ei neavând voie să

rezideze în centre importante ca și conducătorii celorlalte culte: romano-catolici, reformati, calvini. Ei rezidau pe la mănăstiri și schituri, prin văi și prin munți, dar lumina lui Hristos ajungea la poporul dreptcredincios.

Sunt cunoscute diferite soboare ținute cu preoțimea de către Sfântul Ierarh Iosif Mărturisitorul, cel mai important fiind cel de la Mănăstirea Moisei, care exista pe vremea Sfântului Ierarh Iosif Mărturisitorul, biserica de lemn a mănăstirii fiind sfințită la 1672 de către un alt ierarh sfânt, Mitropolitul Sava Brancovici de la Bălgrad, Alba Iulia.

Profesorul dr. Nuțu Roșca relatează în *Viața Sfântului Iosif Mărturisitorul*, al cărei autor este, că s-a descoperit un antimis din 1692 pe care Sfântul Iosif se intitulează „Episcopul Maramureșului și locțiitor de mitropolit al Bălgradului”. Se poate ca, în acel an, Scaunul Mitropolitan de la Alba Iulia să fi fost vacant.

Academicianul și istoricul nostru bisericesc, Părintele Mircea Păcurariu, afirmă că Episcopia Maramureșului este una dintre cele mai străvechi episcopii din Transilvania.

Desigur că vremurile și oamenii străini de neamul românesc și poate având porniri dușmănoase față de valorile sfinte ale românilor, au răstignit mereu această episcopie, au exilat sau închis pe episcopi și pe preoți și i-au dezbinat pe credincioși.

Toate acestea au culminat cu desființarea Episcopiei Maramureșului, în 1740, de către Curtea de la Viena, în complicitate cu episcopii ruteni de la Muncaci, care doreau să-i atragă pe români la unirea cu Roma.

Cât a rezistat episcopia cu ultimul ei episcop, cunoscut cu numele Gavril Ștefanca de Bârsana (1739-1740), care a rezidat în mănăstirea din localitate, unde astăzi se înalță spre cer una dintre cele mai frumoase și valoroase vetre monahale din România, au rezistat și românii ortodocși.

Palatul Episcopal din Sighetu Marmatei după retrocedare

„Vremurile și oamenii străini de neamul românesc și poate având porniri dușmănoase față de valorile sfinte ale românilor, au răstignit mereu această episcopie, au exilat sau închis pe episcopi și pe preoți și i-au dezbinat pe credincioși”.

† Dr. Justin Sigheteanul,
arhiepiscop-vicar

sul Dictat de la Viena și a intrat sub administrație maghiară, care a crucificat episcopia.

Dramele celor 4 ani de dictat arbitrar nu pot fi descrise în cuvinte. Istoria comunităților și a localităților le-a reținut ca fiind cele mai dramatice pe cele de la Ip, Trăznea și Moisei. Preoții ortodocși au fost alungați din Maramureș, iar crucile de pe palatul episcopal au fost mitraliate.

A doua reînviere 1944-1948

Chiar dacă în 1944 Ardealul de Nord a fost eliberat prin luptele eroice ale soldaților români și în 25 octombrie a fost eliberată ultima brazdă de pământ românesc la Carei, iar episcopia și-a reluat cu greu activitatea, în scurt timp, în 1948, odată cu venirea regimului comunist la putere în România, Episcopia Maramureșului a fost din nou desființată, de data aceasta de un regim românesc, care însă era condus din altă parte, iar episcopul Sebastian Rusan n-a apucat să păstorească decât un an de zile. Timp de 42 de ani, vatra istorică a acestei episcopii a ars mocnit, iar creștinii, cerul și pământul au plâns înaintea lui Dumnezeu și a Sfinților Săi să le facă dreptate.

A treia reînviere - 1990

Când țara s-a eliberat prin revolta muncitorilor și revoluția creștină a tinerilor, în decembrie 1989, atunci s-au descătușat puterile creatoare ale acestui neam.

La cererea preoșimii din Maramureș, în 12 februarie 1990 s-a reînființat Episcopia Maramureșului și Sătmărulei, iar în 26 septembrie 1990

Când n-am mai avut instituții bisericești superioare, încet - încet au fost trecuți la greco-catolicism, fără să fie întrebați dacă vor. Crima confesională de distrugere a mănăstirilor din Ardeal, de către generalul Bucow în 1762, prin incendierea celor de lemn și distrugerea cu tunurile a celor de zid, iar români ortodocși obligați să treacă la uniație cu ajutorul închisorilor și spânzurătorilor, a fost momentul de mare doliu și durere pentru pământul sfânt al Transilvaniei și pentru unitatea religioasă a românilor.

Atunci s-a deschis o rană care nu s-a mai vindecat niciodată: ruperea unei părți dintre românii ortodocși de la sânul mamei lor și trecea lor forțată la uniație.

Timp de două secole, până în 1937, românii maramureșeni nu li s-a

îngăduit să aibă episcopul lor și așa Maramureșul a fost considerat și declarat greco-catolic. Numai că Dumnezeu și istoria nu lucrează în ani, ci în lumina veșniciei și a dreptății divine eterne.

Prima reînviere 1937-1940

Ctitoria voievozilor de Maramureș, episcopia, reînvie în 1937, fiind ales episcop Profesorul Dr. Vasile Stan de la Sibiu. Înzestrată cu palat episcopal în Sighet, mai multe imobile și 330 ha de pădure la Vadul Izei și Tarna Mare, episcopia nu a avut mult timp o viață liniștită, nici episcopul o pastorație tihnită, pentru că în 1940, în timpul regimului Hortist de la Budapesta, Ardealul de Nord a fost rupt în mod nedrept și brutal de țară prin odio-

Înaltpreasfințitul Justinian a fost ales titular al acestei episcopii, hotărând ca reședința reînviatelor episcopii să fie în Baia Mare, care avea un număr de 103.000 de ortodocși.

Ctitoria voievozilor de Maramureș, episcopia întemeiată de ei, reînvia a treia și credem pentru ultima dată, pentru că nu o va mai putea nimeni desființa, așa cum se arată ea astăzi.

Chemată să rectifice din temelii o eparhie voievodală, Înaltpreasfințitul Justinian, ca fiu al Maramureșului și Părinte al Rohiei, s-a arătat un voievod înțelept, luminat, echilibrat, răbdător și iertător, dar și jertfelnic, arhieru al lui Hristos, slujitor al tuturor, după chipul Păstorului cel Bun.

Când Dumnezeu a binevoit să se sporească și să întărească lucrarea pastoral-misionară în eparhie, l-a inspirat pe Înaltpreasfințitul Justinian să ne cheme alături spre a-i fi apropiat și împreună lucrător în via Domnului.

Astfel, din 17 aprilie 1994, când prin punerea mâinilor Înaltpreasfințitului Mitropolit Antonie al Ardealului, Înaltpreasfințitul Bartolomeu al Clujului și Preasfințitul Justinian al Maramureșului și Sătmăruului, am primit în Duminica a V-a din Postul Mare, la Mănăstirea Rohia, ceresul dar al arhieriei. Am înțeles din pericopa evanghelică a Duminicii, cu cearta pentru locul întâi, că arhierul este chemat la răstignire totală și slujirea jertfelnică a celor încredințați spre păstorire, preoți și credincioși, ceea ce am încercat, pe cât a fost cu putință, să împlinesc alături de Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Justinian.

Pe lângă asumarea în baza atribuțiilor, a supravegherii și îndrumării vieții

„Așa cum se prezintă eparhia noastră la acest popas aniversar de un sfert de veac, din punct de vedere patrimonial, pastoral - misionar, cultural-teologic și social filantropic își îndeplinește cu prisosință rolul, rostul și își arată folosul deosebit pentru păstrarea unității de neam și credință, a identității noastre și a valorilor sfinte, asigurând dăinuirea neamului român și a ortodoxiei lui bimilenare”.

† Dr. Iustin Sigheteanul,
arhieru-vicar

monahale și implicarea în lucrarea de ctitorire a noii biserici de la Mănăstirea Rohia, în 1999 ne-am asumat cea mai importantă și grea lucrare: construirea Catedralei Episcopale, care la momentul respectiv se găsea în faza de fundații și câteva diafragme turnate, așa cum se poate vedea din imagini. Neputința Pr. Vasile Trif de a continua lucrările și incapacitatea lui de a înțelege că episcopia și episcopul trebuie să construiască o Catedrală episcopală, după reînființarea episcopiei în 1990, au dus la această situație compromițătoare, încât unii frați creștini au lansat sloganul: „Acolo este groapa ortodoxiei. Acolo o să-i îngropăm pe ortodocși”. Iar Episcopia pusă în această situație acceptă ideea ca una din bisericile mari din oraș, respectiv „Nașterea Domnului” să fie transformată în Catedrală episcopală, având și parohie. În aceste condiții dificile și umilitoare pentru Biserica Ortodoxă ne-am asumat personal

construirea catedralei, răspunzând răutăților celorlalte culte în felul următor: „Acolo nu va fi groapa Ortodoxiei, cu ajutorul lui Dumnezeu, va fi slava Ortodoxiei”.

Acum, la împlinirea unui sfert de veac de la reactivarea episcopiei, vom pune crucea la +75 m pe cupola principală, spre a binecuvânta poporul, orașul și ținutul.

În ce privește recuperarea patrimoniului pe care l-a avut episcopia, ne-a ajutat Dumnezeu și oamenii Săi să redobândim Palatul Episcopal din Sighet, 230 ha de pădure la Vadul Izei și 100 ha la Târna Mare.

Șantierul Catedralei Episcopale - 1999

„Ne-am asumat personal construirea catedralei, răspunzând răutăților celorlalte culte în felul următor: „Acolo nu va fi groapa Ortodoxiei, cu, cu ajutorul lui Dumnezeu, va fi slava Ortodoxiei!”

Acum, la împlinirea unui sfert de veac de la reactivarea episcopiei, vom pune crucea la +75 m pe cupola principală, spre a binecuvânta poporul, orașul și ținutul!”

† Dr. Iustin Sigheteanul,
arhiepiscop-vicar

Prin hotărâre de Guvern am obținut două imobile în vecinătatea Catedralei Episcopale, pe Bulevardul Unirii, un bloc cu mai multe niveluri, în care s-au amenajat tipografia eparhială, curățătoria chimică și sediul pentru „Asociația Femeilor Ortodoxe”; și o altă clădire, tot în vecinătatea catedralei, pe Bulevardul Republicii, în care se va amenaja viitorul sediu episcopal și centrul administrativ (în faza de proiect).

În privința activității social-filantropice, a trecut în proprietatea episcopiei un imobil de pe strada Simion Bărnuțiu, unde este în curs de derulare un proiect din fonduri europene pentru amenajarea Centrului pentru bătrâni „Sfinții Cosma și Damian”, unde vor fi cazate 30 de persoane vârstnice.

Învățământul teologic și-a diversificat activitatea. Pe lângă Catedrala de teologie ortodoxă și Seminarul „Sfântul Iosif Mărturisitorul”, am făcut demersurile necesare care s-au finalizat pozitiv în sensul fuzionării Liceului Sanitar din Baia Mare cu Seminarul Teologic, sub sigla Seminarului Teologic, având în totalitate 750 de elevi și eleve.

O realizare deosebită a fost deschiderea Liceului Teologic Ortodox „Nicolae Steinhardt” din Satu Mare, primul liceu teologic ortodox confesional din România la acel moment. La această școală avem 550 de elevi în toate ciclurile (grădiniță, ciclu primar, gimnazial și liceal). Din toamna acestui an s-a înființat o secție de teologie-pedagogie.

Au fost intabulate toate imobilele și proprietățile episcopiei, iar în vara acestui an am primit de la Primăria Desești 2 ha, 20 de ari de teren în Stațiunea Izvoare, unde vom amenaja spații pentru tabere creștine cu tineretul ortodox.

În mai multe rânduri am spus în Adunările noastre Eparhiale și îmi place să spun: În Europa, cine are proprietate există și are identitate și continuitate, cine nu, poate dispărea la un moment dat.

Așa cum se prezintă eparhia noastră la acest popas aniversar de un sfert de veac, din punct de vedere patrimonial, pastoral - misionar, cultural-teologic și social filantropic își îndeplinește cu prisosință rolul, rostul și își arată folosul deosebit pentru păstrarea unității de neam și credință, a identității noastre și a valorilor sfinte, asigurând dănuirea neamului român și a ortodoxiei lui bimilenare.

Și, dacă am început acest material aniversar cu expresia: „O ctitorire pentru dănuire”, socot că toate generațiile de peste 6 secole se pot reuni între cei pomeniți la sfințirea unei biserici cu formula: „Veșnica pomenire întemeietorilor, ctitorilor și binefăcătorilor sfinteii episcopii acesteia”. Cei ce au muncit, însă, în ultimul sfert de secol, sunt de fapt generația care a dat cel mai mult pentru această episcopie: ierarhii, preoții, monahii, mirenii, intelectuali și dreptcredinciosul nostru popor român.

Lupta și biruința acestei eparhii și a slujitorilor ei se pot exprima prin formula foarte dragă și des folosită de Preafericitul Părinte Patriarh DANIEL „Orice ctitorire este o dănuire pentru dănuire!”

Până aici ne-a ajutat Dumnezeu!
Slavă lui Dumnezeu pentru toate!

Un sfert de veac de învățământ teologic

în Episcopia Ortodoxă a Maramureșului și Sătmarului

La Baia Mare, în Catedrala Episcopală „Sfânta Treime”, în Sala „Sf. Ierarh Iosif Mărturisitorul” a avut loc, vineri, 20 noiembrie a.c., un amplu Simpozion național, intitulat sugestiv: „Un sfert de veac de învățământ teologic în Episcopia Ortodoxă a Maramureșului și Sătmarului”, dedicat împlinirii a 25 de ani de la reactivarea acestei Eparhii, și organizat de Domeniul de Teologie Ortodoxă a Facultății de Litere, Centrul Universitar Nord din Baia Mare.

La lucrările simpozionului național a luat parte P.S. Dr. Justin Sigheteanul, Arhiepiscop Vicar al Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmarului, cadre didactice teologice din învățământul universitar și preuniversitar, preoți, studenți teologi și elevi seminariști.

Evenimentul a debutat cu evocarea împlinirii a unui sfert de veac de la reactivarea în 1990 a Sfintei Episcopii Ortodoxe a Maramureșului și Sătmarului, trecerea în revistă a datelor istorice ale acestei străvechi și martirizate Eparhii, evocarea celor mai importante momente din viața învățământului preuniversitar al celor două Școli te-

ologice de la Baia Mare și Satu Mare, precum și a învățământului teologic de grad universitar din mediul academic baimărean. Dintre cei care au conferențiat amintim pe Părintele lect. univ. dr. Vasile BORCA, care a evocat printr-un amplu referat organizarea și ființarea învățământului teologic ortodox universitar baimărean, Părintele dr. Marius NECHITA, Directorul Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Iosif Mărturisitorul” din Baia Mare a vorbit despre școala preuniversitară baimăreană, iar Părintele Gabriel GROZA, Directorul Liceului Teologic Ortodox „Nicolae Steinhardt” de la Satu Mare a susținut un referat despre înființarea și activitatea presti-

gioasă a primei școli confesionale din România postdecembristă existentă la Satu Mare. Dintre cei care au luat cuvântul se numără și Părintele Dr. Vasile AUGUSTIN, vicar administrativ eparhial și Părintele Dr. Cristian ȘTEFAN, consilier cultural eparhial, în calitate lor de foste cadre didactice teologice universitare, evocând rolul și importanța Școlilor și specializărilor teologice în dezvoltarea amplă a Episcopiei Maramureșului și Sătmarului în cei 25 de ani de existență.

ÎPS Arhiepiscop Justinian CHIRA, Întâistătătorul Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmarului, a transmis un mesaj de prețuire tuturor profesorilor de teologice, studenților și elevilor seminariști, însoțit de arhierasca binecuvântare acordată și de felicitare pentru întreaga activitate depusă în ogorul Bisericii strămoșești în cei 25 de ani. Mesajul ÎPS Sale a fost citit de D-l lect. univ. dr. Eusebiu BORCA și primit cu mare interes de către participanți. De asemenea Preasfinția Sa Dr. Justin Sigheteanul a evidențiat dezvoltarea învățământului teologic de-a lungul celor 25 de ani, prin înființarea Seminarului Teologic „Sfântul Iosif Mărturisitorul” din Baia Mare, a învățământului teologic universitar din cadrul Universității de Nord, iar apoi înființarea Liceului Teologic „Nicolae Steinhardt” din Satu Mare, întreg învățământul teologic din Eparhia Maramureșului și Sătmarului asigurând pregătirea, în seminar și facultate, a sute de preoți și diaconi, care au fost hirotoniți pe seama acestei episcopii și care, la rândul lor, au determinat nemijlocit slujirea la sfintele altare a preoților tineri și la formarea unui tineret creștin ortodox în Biserică. Ei sunt cei care au contribuit, direct sau indirect, la organizarea și desfășurarea a sute de evenimente culturale și, în special religioase, în cadrul Eparhiei, care, de departe, depășesc ca amploare și desfășurare celelalte evenimente culturale desfășurate de alte instituții locale ori regionale.

”Se poate spune – a mărturisit Preasfinția Sa – că învățământul teologic a fost factor determinant în instalarea normalității într-un oraș eminentamente muncitoresc, precum este Baia Mare. Acest aspect se poate vedea prin ecoul deosebit pe care l-au avut în rândul

credincioșilor evenimentele religioase desfășurate de-a lungul celor 25 de ani de învățământ teologic, care au înfrumusețat spațiul acestui nord de țară. Este de amintit că la Baia Mare s-a desfășurat prima întâlnire națională și apoi internațională, în 2013 și respectiv 2014, a tinerilor ortodocși, cu participarea a mii de tineri din întreaga lume, la a cărui bună reușită au contribuit din plin studenții și elevii din învățământul teologic”.

În cadrul simpozionului au mai susținut comunicări D-na Conf. univ. dr. Delia Suiogan, prodecan al Facultății de Litere a Centrului Universitar Nord din Baia Mare, aducând un mesaj frumos din partea decanatului Facultății de Litere, D-nii Conf. univ. dr. Florian Roatiș și Conf. univ. dr. Ștefan Vișovan, cercetători în cadrul Bibliotecii Județene „Petre Dulfu” din Baia Mare, foste cadre didactice universitare.

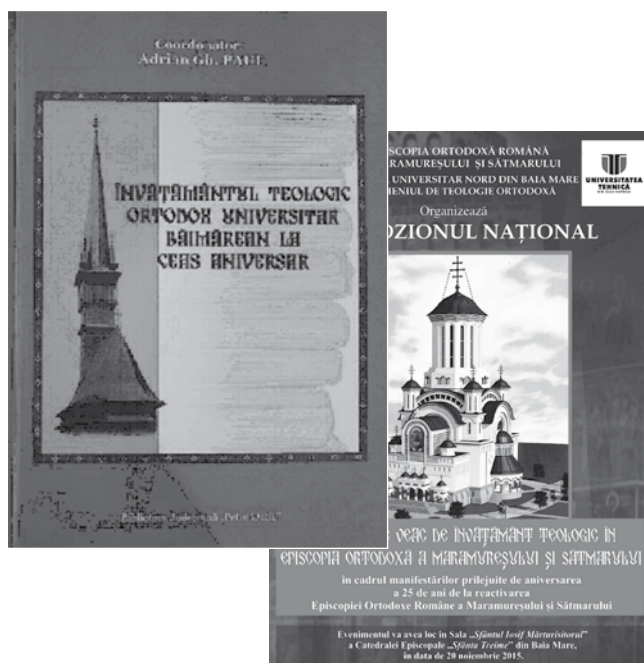
Prin strădania și efortul major depus de cadrele didactice teologice universitare titulare, momentul susținerii acestui simpozion a fost încoronat cu lansarea volumului aniversar intitulat „Învățământul teologic ortodox universitar baimărean la ceas aniversar”, coordonat de Pr. Conf. univ. dr. Adrian Gh. PAUL, volum ce însumează întreaga activitate didactică, culturală, teologică și pedagogică, de formare și consolidare a specializărilor teologice în universitatea din Baia Mare în cei 25 de ani de ființialitate neîntreruptă. Despre carte a vorbit atât Preasfinți-

ul Justin Sigheteanul, cât și D-l conf. univ. dr. Mircea FARCAȘ, directorul adj. al Bibliotecii Județene „Petre Dulfu” din Baia Mare. La lansare a luat parte și a vorbit D-l dr. Cătălin CHERECHEȘ, primarul municipiului Baia Mare, un susținător al activităților tinerilor din învățământul teologic și baimărean, care le-a transmis un mesaj de participare la activitatea urbei pe care o conduce și al comunităților în care vor activa tinerii după terminarea studiilor liceale și universitare.

Activitatea culturală și științifică propusă și organizată de Domeniul Universitar de Teologie Ortodoxă din Baia Mare s-a dovedit a fi o reușită, dar și o prefațare la evenimentul de amploare ce a avut loc a doua zi, când în Catedrala Episcopală „Sfânta Treime” din Baia Mare s-a aniversat un sfert de veac de la reactivarea Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmarului și la care, alături de ierarhii maramureșeni, au luat parte ÎPS Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului și PS Petroniu al Sălajului.

Nu ne rămâne decât să dăm slavă lui Dumnezeu pentru toate și să urăm viață lungă și ani binecuvântați și rodnici întregului sistem organizat de învățământ teologic ortodox din cadrul Eparhiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmarului.

Pr. dr. Adrian Gh. PAUL - Coordonator responsabil - Domeniul de Teologie Ortodoxă din Baia Mare

Prin strădania și efortul major depus de cadrele didactice teologice universitare titulare, momentul susținerii acestui simpozion a fost încoronat cu lansarea volumului aniversar intitulat „Învățământul teologic ortodox universitar baimărean la ceas aniversar”, coordonat de Pr. Conf. univ. dr. Adrian Gh. PAUL.

Episcopia Maramureșului și Sătmarului la ceas aniversar

Momentul a fost marcat prin Sfânta Liturghie Arhierescă, oficiată de Înaltpreasfinția Sa Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sătmarului, înconjurat de PS Petroniu, Episcopul Sălajului, și PS Justin Sighețeanul, Arhiepiscopul Vicar al Episcopiei Maramureșului și Sătmarului, și de un sobor de peste 30 de preoți și diaconi slujitori. Sfânta Liturghie a fost săvârșită în Catedrala Episcopală „Sfânta Treime” din Baia Mare, în prezența unui mare număr de credincioși veniți de pe cuprinsul Eparhiei și din alte episcopii. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de Corul „Doxologia” al Catedralei, dirijat de Pr. Prof. Dr. Petrică Covaciu.

În timpul Sfintei Liturghii s-au făcut rugăciuni pentru ușurarea durerii celor răniți în Clubul „Colectiv” din București și în atacurile de la Paris. Cuvântul de învățătură rostit de ÎPS Andrei a avut ca idee centrală pericopa evanghelică a Sfintei Evanghelii a sărbătorii și a fost intitulat „Să ne curățim coliba sufletului”. „Noi de abia am intrat în postul Crăciunului și ne pregătim 6 săptămâni pentru a-L primi pe Hristos în ființa noastră, a spus Părintele Mitropolit. Maica Domnului a fost ființa cea mai curată, cea mai sfântă dintre câte au călcat pe acest pământ. Și ea L-a primit în felul Său pe Dumnezeu. Din nefericire, noi, care dorim să-L primim pe Hristos, pe Domnul Dumnezeu, pentru ca viața noastră fără El n-are sens, din nefericire, noi nu suntem ca Maica Domnului... Perioada aceasta a Crăciunului o putem

În 21 noiembrie, când Biserica Ortodoxă sărbătorește Intrarea Maicii Domnului în Biserica, Episcopia Maramureșului și Sătmarului a aniversat 25 de ani de la reactivare.

DE MARAMUREȘ
Gazeta

Baia Mare, Bd. Traian 23/9
Tel. 0728-836 348,
0362-401 332
fax 0362-401 331
www.gazetademaramures.ro

Fondator
Dan **PÂRCĂLAB**

Director general
Ioana **LUCĂCEL**

Coordonator de proiect
Mircea **CRÎȘAN**

IT/DTP
Ada **FONAI**

Redactori

Pr.dr. Cristian **Ștefan**
- consilier cultural

Pr. Vasile **Fodoruț**

Pr.dr. Augustin **Vasile**
- vicar administrativ

Protos. drd. Casian **Filip**
- eclesiarh al Catedralei
Episcopale „Sfânta Treime”

Arhidiacon Teodosie **Bud**
- consilier sector
economic-financiar

Arhidiacon Andrei **Pop**
- secretar eparhial

Preot Bogdan **Ciocotișan**
- președinte ATOP Baia Mare

„Episcopia Maramureșului și Sătmarului a cunoscut pătimirile și răstignirea unei istorii dușmănoase, timp de mai multe secole. De aceea, reînființarea Episcopiei Maramureșului și Sătmarului în anul 1990, când Biserica Ortodoxă Română a avut posibilitatea de a se organiza în libertate, precum și alegerea și întronizarea Înaltpreasfințitului Părinte Justinian la cârma ei a fost un act de dreptate, recunoștința și cinstire față de toți cei care au luptat și s-au jertfit pentru ca dreapta credință să dăinuie de-a lungul secolelor în aceste ținuturi românești. Înzestrat cu un profund spirit misionar, Înalt Preasfințitul Părinte Episcop Justinian s-a preocupat dintru început de rectorirea acestei eparhii, care nu avea nici reședința episcopală și nici catedrală adecvată. Depășind multe greutăți, cu răbdare constantă și înțelepciune practică, cu ajutorul lui Dumnezeu, Eparhia Maramureșului și Sătmarului are acum o reședință frumoasă și o catedrală impunătoare, aflată în curs de finalizare”

- se spune în Mesajul trimis PF Patriarh Daniel

compara cu perioada în care Maica Domnului în templu se pregătea pentru clipa unică a primirii lui Dumnezeu în sânul Său. Perioada aceasta este un răstimp în care încercăm și noi, cu slabele noastre puteri, să postim, să ne rugăm, să facem milostenie, să facem fapte de caritate și, mai ales, să ne spovedim bine, ca sufletul nostru să devină peștera curată din Bethleem în care să se poată Naște Hristos. Pentru ca Maica Domnului, primindu-L pe Domnul Hristos în sânul Său, a devenit Rai de Taina și-n mijlocul Raiului era Pomul Vieții, Hristos Domnul.”

Părintele Mitropolit s-a referit apoi la cele 7 trepte, pe care pășind, ajungem să-l Primim în sânul nostru pe Domnul Hristos așa cum L-a primit Maica Domnului: credința, frica lui Dumnezeu, pocăința sinceră, înfrânarea, îndelunga răbdare, nădejdea și a șaptea treaptă – unirea cu Hristos, care înseamnă primirea lui Hristos în sufletul nostru, în ființa noastră.

„Acest lucru îl urmărim noi în Postul Crăciunului”, a subliniat ÎPS Mitropolit Andrei, referitor la această perioadă a curățirii sufletești. După oficierea Te Deum-ului, PS Petroniu, Episcopul Sălajului, a dat citire mesajului de felicitare a PF Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, intitulat „Ctitorul unei Eparhii

reînviată”, în care sunt se face referire la datele de referință din existența Episcopiei: 12 februarie 1990 – hotărârea Sfântului Sinod al BOR de reactivare a Episcopiei Maramureșului și Sătmarului; 11 noiembrie 1990 – întronizarea PS Justinian ca Episcop al Maramureșului și Sătmarului; tulburii ani ai sfârșitului de secol XVII și începutul secolului al XVIII-lea, când românii ortodocși li s-a interzis să aibă episcopie și episcop proprii; 1937 - reînființarea acestei Episcopii, prin decret regal, dar numai până la ocuparea Ardealului de horthiști, în 1940; reînființarea ei după 1944 și din nou desființarea în 1948 de regimul comunist ateu.

Referindu-se la momentul festiv dedicat împlinirii unui sfert de veac de la reactivarea Episcopiei Maramureșului și Sătmarului, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei a transmis felicitări ÎPS Arhiepiscop Justinian, Întâistătorul

Episcopiei Maramureșului și Sătmarului, PS Arhiepiscop Vicar Justin Sigheteanul, Permanenței Eparhiale, preoților proto-popi, clerului și tuturor credincioșilor, adică celor care și-au dorit reactivarea Sfintei Eparhii. „Cea mai importantă realizare din Eparhie este Catedrala Episcopală „Sfânta Treime” din Baia Mare”, a spus ÎPS Andrei.

Un cuvânt duhovnicesc a adresat credincioșilor din Catedrala ÎPS Arhiepiscop Justinian, care s-a alăturat acestui important moment aniversar al cărui ctitor a devenit de la început. „Să nu uitați ziua de azi. Dumnezeu lucrează. Pronia lucrează. Episcopia Maramureșului și Sătmarului este ocrotită de Dumnezeu”, a spus Înaltul Ierarh.

Un succint istoric al Episcopiei Maramureșului și Sătmarului, cu specificare celor mai importante repere din existența sa de până acum, a prezentat PS Arhiepiscop Vicar Justin Sigheteanul, pornind de la începuturile grele, când un an Episcopia

a funcționat fără reședință, lucru foarte grav, și până la faptul că toate evenimentele majore organizate de Episcopie, de la înființare până în prezent, s-au răsfrânt pozitiv, au avut ecou și au marcat existența locuitorilor județului. Eparhia Maramureșului și Sătmarului este una din cele mai vechi din țară, existența arhieriei locale fiind pomenită încă în 1391, la Mănăstirea din Peri, azi localitate în Ucraina.

Importanța duhovnicească a Episcopiei pentru credincioșii din județele Maramureș și Satu Mare este deosebit de importantă: numărul preoților a crescut de la 300 la aproape 600 în prezent, iar al mănăstirilor, de la 4 așezăminte monahale, la 30 de mănăstiri și 10 schituri. A crescut și numărul protopopiatelor, iar acum se află în faza finală de redactare monografiile complexe ale celor 8 protopopiate și a apărut recent un volum, de multe sute de pagini, în care este cuprinsă istoria așezămintelor mănăstirești și schiturilor.

Nu au fost neglijați nici tinerii, noua Catedrală este Catedrala Tinerilor din Episcopie, iar ziua Sfântului Arhidiacon

Ștefan a fost declarată Ziua Tinerilor din Eparhie. Pentru tineri au fost organizate două întruniri, una națională, și una internațională, în premieră națională, cu participarea a peste 3.000 de tineri, cu impact național și internațional semnificativ.

Se poate spune, fără a greși, că înființarea Episcopiei Maramureșului și Sătmarului a fost instituția care a inițiat și organizat cele mai multe activități culturale și duhovnicești din județele Maramureș și Satu Mare.

Cuvântul rostit de ÎPS Arhiepiscop Justinian în 21 noiembrie 2015 la Catedrala Episcopală, la împlinirea a 25 de ani de la Reînființarea Episcopiei Maramureșului și Sătmarului

Această sărbătoare de 25 de ani de când s-a pus piatra fundamentală pentru Reînființarea Episcopiei Maramureșului și Sătmarului reprezintă 25 de ani de muncă, de jertfă, de credință.

Înalt Preaînțite Părinte Mitropolit Andrei Andreicuț, Preasfințite Părinte Petroniu de la Zalău, mult iubite frate Justin, am întârziat puțin la această întâlnire de la Catedrală pentru că m-am dus întâi să fac o vizită la „Înalta Stăpânire”. Nu am venit în fața dumnezeoastră până nu am făcut o vizită la „Înalta Stăpânire”, și abia după ce am primit dezlegare și binecuvântare am venit în mijlocul poporului. „Înalta Stăpânire” este sus la Dumnezeu. Asta-i Înalta Stăpânire a Cerului și Pământului. I-am făcut o vizită lui Dumnezeu și lui Hristos înainte de a veni aici, acum. Vă rog să mă iertați că am întârziat, dar înainte de a veni aici a

trebuit să-i fac o vizită lui Dumnezeu, lui Hristos. Că dacă n-ar fi Hristos, cred că ne-ar fi înghițit iadul pe toți și am fi fost robi ai diavolului. Dar Dumnezeu și-a trimis Fiul Său ca să ne nască dintr-o fecioară curată, mai curată decât îngerii. Mai presus de Maica Precurată nu este decât Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. Toate cetele îngerești, toate cetele cerești sunt slujitorii Ei și stau la picioarele Maicii Precurate.

L-am rugat pe vrednicul preot de la Catedrală Viorel să săvârșească Sfânta Liturghie în Paraclisul de la Reședința Episcopală, pentru că mi-a ajutat Dumnezeu ca ieri să-l chem la mine pe părintele Macarie de la Rohia, la care mă spovedesc. Asta deși eu am 94 de ani și sunt Arhiepiscop, dar cu toate acestea mă mărturisesc la un simplu monah. Iubiți frați și iubite surori să vă folosiți de acest bărbat, de acest duhovnic pe care-l aveți în fiecare parohie, tânăr sau mai puțin tânăr, pentru că duhovnicul este după episcop și după preot cea mai importantă persoană. Aseară, după ce m-am spovedit, l-am chemat pe arhidiaconul Daniel și împreună ne-am făcut canonul. Când a plecat duhovnicul de la mine, a plecat plângând pentru că a

fost conștient că a fost și a spovedit un arhiepiscop. Cred că a fost atât de impresionat încât, când a ieșit l-am auzit plângând. Iar acum, îi mulțumesc.

Îi mulțumesc Înalt Preasfințitului Părinte Mitropolit Andrei Andreicuț, care ne-a onorat cu prezența, Întâi Stătătorul de la Cluj – pământul sfânt al părinților noștri, al moșilor și strămoșilor, și va fi pământ românesc până la sfârșitul veacului.

Deci, am venit în primul rând să vă văd și să mă vedeți. Uitați-vă bine la mine că vreau să mă cunoașteți. Eu voi pleca, dar vă aștept la poarta Raiului. Iar dacă mă va pedepsi Dumnezeu și mă va arunca în Iad, eu voi aștepta la poartă până veți veni voi toți să vă văd, și abia apoi mă voi duce în Iad. Dar am speranța că după 94 de ani de slujire lui Dumnezeu, cât am acum, cred că voi avea loc în Împărăția lui Dumnezeu. Și cu umilință spun asta. În fața tuturor, mulțumesc consilierilor, mulțumesc tuturor preoților, mulțumesc tuturor călugărilor și îi mulțumesc din toată inima Preasfințitului Justin. Nu am cuvinte suficiente ca să spun meritele pe care le are Episcopul Justin. Așa a vrut Dumnezeu.

Închipuiți-vă dacă nu alegeam un om vrednic precum Justin, ar fi rămas Epis-

Pentru merite deosebite în calitate de membri ai primei Adunări Eparhiale, domnilor Dumitru Lușșă și Vasile Dragoș le-a fost înmănată de PS Justin Sigheteanul „Crucea Voivodală Maramureșeană”, cea mai înaltă distincție a Eparhiei, și Gramata Episcopală, plus placheta aniversară. Gramata Episcopală și placheta aniversară au fost înmănate Prefecturii, Consiliului Județean, Primăriei Baia Mare. Placheta aniversară și Gramata Episcopală au primit principalelor instituții județene colaboratoare, printre care și GAZETA de Maramureș.

ÎPS Justinian a primit din partea Consiliului Județean o Diplomă de Excelență, precum și o Diplomă de Recunoștință din partea Ansamblului Folcloric Național Transilvania.

copia pustie. Dar Dumnezeu a rânduit ca lângă mine, după ce am slujit 4 ani singur, să-l chem pe Justin. A fost chemat un om de jos de la turmă ca să fie rege.

A fost chemat să poarte acest frumos titlu de Episcop Vicar, a fost dăruit de Dumnezeu. ă nu era Justin era foarte greu. Dar Dumnezeu lucrează, Pronia lucrează, Puterea lui Dumnezeu lucrează și Episcopia din Maramureș este ocrotită de Dumnezeu. Pronia lui Dumnezeu lucrează cu fiecare maramureșean. Pentru mine, fiecare moroșan este un bărbat adevărat și fiecare femeie din Maramureș este o creștină adevărată, fiecare funcționar de aici este un om dep-lin, fiecare muncitor din Maramureș este un muncitor care are mâna sfințită, pentru că din palma muncitorilor iese de la pâine până la lumină și celelalte multe

lucrări de care ne bucurăm. Pentru rodul muncii țaranului, al ciobanului, al muncitorului de pe șantier și pentru sudoarea de pe fruntea lor le mulțumesc. Multe am de spus, dar în fiecare parohie este câte un ucenic al arhiepiscopului. Eu împreună cu Preasfințitul Justin avem plină Episcopia de ucenici. Preoțimea din Episcopia Maramureșului și Sătmarului este o preoțime vrednică, bună, bine pregătită, curată și dau slavă lui Dumnezeu și ziua și noaptea pentru asta. Pentru mine zilele sunt negre pentru că ziua am muncă de birou, iar nopțile sunt albe, pentru că nopțile mă întâlnesc cu moșii, cu strămoșii, cu tata Ilie, cu mama Maria, cu toți părinții și frații, cu toată lumea care a plecat și care mă așteaptă. Mă rog și vă promit însă că nu plec până când nu vă văd că intrați și voi în binecuvântarea lui Dumnezeu. Am încredere în asta pen-

tru că Dumnezeu nu ține cont de greșelile noastre. Cum vă rugați în fiecare zi, cum ziceți? „Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum iertăm și noi greșelile noastre!”. Dacă veți ierta, și Dumnezeu va ierta toate păcatele.

Tinerii sunt zburdalnici, deștepți și cu trup curat. Tineretul din România este un tineret bun. Tinerii noștri sunt îngerii lui Dumnezeu, iar fiecare mamă este născătoare de Dumnezeu, pentru că fiecare copil născut și botezat în Biserica noastră este un înger al lui Dumnezeu. Împreună vă rog să rostim sfânta rugăciune: Tatăl nostru... .

Nădejdea mea este Tatăl, speranța mea este Fiul, acoperământul meu este Duhul Sfânt!

Dumnezeu să vă pomenească!
Dumnezeu să vă binecuvânteze!

Ctitorul unei eparhii reînviat

Anul acesta se împlinesc 25 de ani de la reînființarea Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului, prin hotărârea Sfântului Sinod din 12 februarie 1990, și tot atâția ani de la întronizarea Înaltpreasfințitului Părinte Justinian în demnitatea de arhipăstor al acestei eparhii (11 noiembrie 1990).

Înfruntând, de-a lungul istoriei, numeroase vitregii, Episcopia Ortodoxă Română a Maramureșului a fost cotropită de imperiul habsburgic în anul 1688 și trecută prin dureroasa dezbinare bisericească a românilor transilvăneni în perioada 1698-1701; desființată abuziv în anul 1740, cu interdicția de a avea episcop ortodox; reînființată, pentru puțin timp, în anul 1937, prin decret regal; înstrăinată apoi prin cedarea Ardealului de nord-vest, între anii 1940-1944; desființată din nou, în anul 1948, de regimul comunist ateu, Episcopia Maramureșului și Sătmarului a cunoscut pătimirile și răstignirea unei istorii dușmănoase, timp de mai multe secole. De aceea, reînființarea Episcopiei Maramureșului și Sătmarului în anul 1990, când Biserica Ortodoxă Română a avut posibilitatea de a se organiza în libertate, precum și alegerea și întronizarea Înaltpreasfințitului Părinte Justinian la cârma ei a fost un act de dreptate, recunoștință și cinstire față de toți cei care au luptat și s-au jertfit pentru ca dreapta credință să dăinuie de-a lungul secolelor în aceste ținuturi românești.

Înzestrat cu un profund spirit misionar, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Justinian s-a preocupat dintru început de rectorirea acestei eparhii, care nu avea nici reședință episcopală și nici catedrală adecvată. Depășind multe greutăți, cu răbdare constantă și înțelepciune practică, cu ajutorul lui Dumnezeu, eparhia Maramureșului și Sătmarului are acum o reședință frumoasă și o catedrală impunătoare, aflată în curs de finalizare. De asemenea, în această perioadă s-a pus piatra de temelie pentru mai mult de 130 de biserici noi, au fost înființate peste 20 de mănăstiri, trei protopopiate noi: Vișeu, Chioar și Oaș, iar sute de biserici au fost sfințite sau resfințite. Cunoscând râvna misionară a Înaltpreasfințitului Părinte Justinian, înțelepciunea sa pastorală și dăruirea sa jertfelnică pentru Biserică, i-am conferit, cu aprobarea Sfântului Sinod, rangul de Arhiepiscop onorific al Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmarului, în luna decembrie 2009. Conștiința misionară a Înaltpreasfințitului Părinte Justinian îmbină evlavia ierarhului harnic și milostiv, cu lucrarea dinamică pentru binele comun; prețuirea

față de trecutul istoric și năzuințele înaintașilor săi, cu sentimentul datoriei morale de a continua lucrarea lor. Astăzi, la ceas aniversar, aducem mulțumire lui Dumnezeu pentru darurile revărsate asupra Înaltpreasfințitului Părinte Justinian și asupra clerului și credincioșilor din eparhia pe care o păstorește. Totodată, îl felicităm și pe Preasfințitul Părinte Justin Sigheteanul, Arhiereu Vicar al Episcopiei Maramureșului și Sătmarului, vrednic ucenic și harnic colaborator al Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Justinian.

Ne rugăm Mântuitorului Iisus Hristos, „Păstorul Cel Bun” (Ioan 10, 11) și „Arhiereul mărturisirii noastre” (Evrei 3, 1) să dăruiască Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Justinian sănătate și bucurii, păstrând aceeași râvnă sfântă pentru Biserică și Neam, într-un mulți și binecuvântați ani!

† DANIEL
Patriarhul Bisericii Ortodoxe
Române